

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

Előfizetési feltételek: Egész évre . . . . . 6 ft. | Félévre . . . . . 3 ft. | Negyed évre . . . . . 1 ft. 50 kr.

Hirdetések díjai: a háromhasábos petitor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes bejelentésért 30 kr.

Szerkesztői iroda: Pletz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.

Hirdetések és melléletek — utóbbiak a kincstári illetékkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivatalban. Kérjük az igatási díjakat az igatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Kiadóhivatal: Pletz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és igatási díjak küldendők.

Felhívás!

Alig hogy Szeged merült el a Tisza árjában, napjainkban Zágráb, a horvátok fővárosa alatt reng folyvást a föld; alig lámadt fel a hullámokból az egyik város, már a második dől romba és pusztulhat el a mind hevesebben jelentkező földrengés rohamai következtében. Az előbb virágzó város már jelenleg is részben rom, lakossága azt hiszi, hogy vulkánon jár, jómódu része távol vidékre menekszik, a másik remegve tölti idejét a nyirkos, hideg éghajlat alatt. Senkiesem meri magát az ingó és dűledező falak közt megvonni. Általános kétségbeesés, csüggedés és félelem fogta el a szerencsétlen város lakosságát; neveli a helyzet súlyát a közelgő tél és a hűvös, esős idő!

E katasztrófa hallatára ő fel-sége a magyar király 10 ezer forintot utalványozott az inség csillapítására, a magyar kormány pedig teljes támogatását ígerte.

Magyánk főispánja is megtette a kellő intézkedéseket. A károsult horvát testvéreink segélyezése tárgyában következő átiratot intézett a megye alispánjához:

1880. főisp. sz.

Tekintetes Tallián Béla alispán urnak N.-Beeskereken.

A horvát testvéremzetet fővárosának földrengés okozta nagy részbeni elpusztulása által ért csapás, midőn őszinte testvéri részvétünket felkelti, nem csak a sok századok viharjai között sérthetetlenül megőrzött kapcsolata, de a humanitás elvének fogva is arra kötelez minden nemesen érző hazafit, hogy tehetőségéhez mért adománnyal siessen a

nyomor enyhítésére, minélfogva Tekintetes Alispán urat felkérem, hogy egy a központi tisztikar között, valamint N.-Beeskerek városában, nem különben a szolgabírák közvetítésével a megye összes községeiben gyűjtéseket eszközölteni sziveskedjék.

Magyénket fájdalom több éveken át elemi csapások sújtották, ennélfogva nem sok az a mit adhatunk, de ismerve szeretett megyénk lakosságának nemes lelkeségét és áldozatkészségét, meg vagyok arról győződve, hogy kéro szavam valamint Tekintetes alispán urnak fáradozása is nem fog visszhang nélkül maradni.

Fogadja Tekintetes Alispán úr tiszteletem nyilvánítását.

N.-Beeskereken, 1880. évi november hó 17-én.

Herteiendy József s. k., főispán.

Nagy-Beeskerek, nov. 17-én.

(A n.-beeskereki magyar polgári olvasó-kör.)

Móto: „Jobb késő, mint soha.”

A magyar olvasó-kör adott ugyan életjelt magáról a helyi közlönyök — béli felhívásaival, de életműködéséről hat évi fennállása alatt még egy betűt sem tudott. Bizony pedig meg nem érdemelte ezt a figyelmelenséget, hogy ne mondjam ignoranciát sem a tagok sem általában a hivatalok részéről.

Jellemző: mert maga az ügy épen ebben a bajban szenved, t. i. nem fordul felé kellő érdekltség, a milyenre szükségé volna, a milyet megérdemelne.

A magyar olvasó-kör célja ugyanis: „a hazafias szellem ápolása”, a mire különösen a polgári végvidéken szükségé van a polgároknak, szükségé van a hazának, mert N.-Beeskerek egyik véd-bástyának tekintendő a magyarosodás s az ezzel elváthatlanul összeforrt hazafias szellem érdekében, melyen a fenyegető haza-ellenes áramlatnak első sorban itt kell megtörnie, hogy rombolólag ne hasson. A magyar olvasó-kör a hazafias szellemet nem nagy szavak, politikai

frázisok hangoztatásában találja, mert ez a költő szerint, csak gyanús jele a hazafiaságnak: a ki a haza nevét szüntelen ajkán hordja, nincsen annak, úgy mond, szívében. „Szeresd hazádat és ne mondd; mert a néma szeretet szűz, melyet szó meg meg nem fertőzöttet.” A magyar olvasó-kör az „önművelődés” által fejlesztett és nemesített hazafias szellemről reményl üdvöset a hazára és annak polgáira; mert „elvész a nép, mely tudomány (az az műveltség) nélkül való”, mondja az irás; s a tapasztalás és történet számtalan példával illusztrálja, hogy csak a műveltség által fejlesztett hazafias szellem képes az ellentétek között megállni, sőt épen az ezen ellentétekkel való küzdelemben hova-tovább nyer erőt és biztosságot. Az önművelődésnek azonban hazafias irányt kell adni a polgári rendnél, hogy az világ-polgáris gondolkozással ne fajuljon, melynek jelszava: „ubi bene, ibi patria” — a hol jobb dolgom van, vagy többet szerezhetek, ott van az én hazám; az ilyen gondolkozásmód és érzés tulajdonképen nem is ismer hazát, csak fészket, mint a vándormadár; s az ilyeneknél talál fogékony talajra a napjainkban lábra kapott socialistikus rajongás, mely az állam és társadalom által a renddel párosult szabadság érdekében felállított korlátokon jobban mondva, határokon túl teszi magát, s így az államot, a társadalmat, s általában a polgárok békéjét felforgatással fenyegeti. Azért kívánja a magyar olvasó-kör a polgárok művelődését hazafias szellemben fejleszteni, vagyis nekik hazafias műveltséget nyújtani, s ezt eszközölni hiszi hazai magyar lapok olvasása, s hazai tárgyú, magyar hazafias irányú szépirodalmi művekből alakított könyvtár által. Nem tagadjuk, hogy némi védvamos korlátokat kívánunk alkalmazni ez által, de a polgári rendnél kellő műveltség hiányában még eléggé ki nem fejlődött hazafias szellem érdekében történik az. Továbbá a magyar olvasó-kör „a magyar nyelvnek fentartása és terjesztése” által kívánja a hazafias szellemet a más nyelvű és nemzetiségű

polgártársakban is ébreszteni, jól tudván, hogy a nyelv jelentékeny tényező, mert „nyelvben él a nemzet”, s nálunk bizonyára a magyar nyelvben az egész haza. Ha nem egy idegen, csupán csak Magyarország iránti rokonszenvből tanulta meg a magyar nyelvet, bátran állíthatjuk, hogy a ki nem igyekszik e hazában elsajátítani annak nyelvét, az nem is rokonszenvez a hazával.

A fent kifejtett hazafias cél, melyet a polgári magyar olvasó-kör maga elé tűzött, nem csupán az u. n. polgári rendnek (kereskedő, iparos és földművelő osztálynak), de minden honpolgárnak kell hogy célja, érdeke legyen. Azért ámbár a polgári magyar olvasó-kör megalakítása iránti mozgalom a magyar-ajku iparosok köréből indult ki, nem maradt csupán a polgárok körére szorítkozva, mert elismerte az intelligencia is, hogy a nagy szabású program valószínűsítését hivatva van ő is eszközölni a maga anyagi és szellemi közreműködésével, s tulajdonképen hivatva van mint minden téren, úgy itt is a vezérszerepet átvenni. A 35 iparos mellé 14-en be is irakoztak az intelligens osztályból tagoknak; de miután jelenlétével részint meg nem tisztelte, részint nem igen tisztelte meg a polgári kört, a kedélyek csakhamar lehangozódtak; az áldozati készség, melyet a tagok csekély száma következtében, az alakulási nehézségek s fentartási költségek a csekély tagdíj mellett igénybe vettek, lelohadt. Az intelligenciától szellemileg sem eléggé pártolt olvasó-körből mintegy a lélek költözött ki, mert felszólással fenyegetett a tagoknak tömeges kilépése; a körnek élet-kérdése többször forgott szőnyegen, azonban a „gazda meg nem adta magát”, mely jelszavául kitűzte: „megfogya bár, de törve nem”, el N.-Beeskereken a magyar polgári olvasó-kör (lásd jkv. 1877. márczius 18.) Természetesen oly csekély számmal, ez idő szerint 12, nem imponálhat a magyar olvasó-kör; de legalább fentartja a magyar olvasó-kör eszméjét, s ez is valami; mert valószínűleg

TÁRGYA.

Az ügyvédjelölt.

(Rajz.)

A „Dr.” már ott diszlik látogató jegyén neve előtt, de a második sor még őrös: hiányzik a köz- és váltó-ügyvéd, azonban már ő azt ott képzeli. Ábrándjai a tágas és parquettirozott irodába viszik, hol látja már a turelmentlenül várakozó „cliensek” nagy seregét az előszobában, s a „díjkötvények”-ek kövér betűit mintegy mosolyogni ra.

Ő bizony csak „lesz”-re ad, mert a jelen nem sokat ér.

De azért az ügyvédjelölt a jelenben is nagy ember.

Az egyetemen négy éven át általa hallottak zsirja összegyűlt a praxis korpájával és két ellentétes anyag forr fejében, csodálatos exploziókat szülve világra szóló jogi potenciák alkalmával.

Ha bármiről folyik is a beszéd, az ügyvédjelölt ért ahhoz: megdönti ellenfelei állításait. Embert nem ismerik, ki az ügyvédjelöltnek valami állítását megdönteni merészelné, avagy csak ellent mondana is, azt az esetet kivéve, ha ő maga is ügyvédjelölt.

Ilyenkor a harcz iszonyu tüzzel folyik, az „ellenirat”, a „válasz” és „viszonzválasz” úgy pattog az Achilleusként harczoló jelöltek ajkairól, mintha ép a tárgyaló teremben a „principalist” helyettesítve egy becsületsértési pert tárgyalnának. — Itéletet persze nem hoznak ilyenkor.

Az ügyvédjelöltnek napjai különösen délelőtt 8-tól 12 óráig és délután 3-5-ig unalmasak; mondhatni kínosak, mert az irodában a dolog sok, a principalis pedig levén szük marku ember, nem tart a „jelölt” mellett egy segédnél többet, s a mi fő igen ritkán jut neki egy kis „accidentia.”

Napjai nagyon egyhangúak, mert az örökös kereset és kérvény szerkesztés még csak tenné, de aztán két-három példányban lemásolása valóságos kín neki, e mellett az „executiók” foganatosítása alkalmával kapott címek egészen kimerítik; ilyenkor fölshaj, hogy majd lesz ő nem sokára „procátor.” Ami mégis némi változást önt emez egyhangu foglalkozásába, néha egy válóper, avagy bűnügyben a védbeszéd összeállítás.

Semminek sem nagyobb ellensége az ügyvédjelölt a „bogatell bíraskodás”-nál, szídjá azt is a ki azt javaslatba hozta, de ha mégis ily pert kell tárgyalnia — mi rendesen az övé, nincs nagyobb öröme, mintha a 45. §. lép életbe, vagyis mikor fölveszi a bíró a „makacságot”, míg a sommás pereknél a perrendtartás 111. §-ának ellensége, mert nem mutathatja meg, hogy mennyire vitte a „Praxist.”

Boldognak csak akkor érzi magát, ha egy „rendes” perben sikra száll egy vén prókatorral.

A milyen unalmas neki a nap, annál kellemesebb neki az est, melyet rendesen a kávéházban az ismerősök és jó barátok körében tölt el, hol napi foglalkozását már csak mulatságképen hozza fel, de utána gondolja, hogy az kevés idő múlva — t. i. majd ha lesz „diploma” rendes és komoly foglalkozása lesz.

Fából kell, hogy legyen az ügyvédjelölt, ha ama újonnan bemutatott kisasszonynak — kivél a legutóbbi műkedvelői előadások után tartott táncvizigalmon ismerkedett meg — a szeméből feléje lövellő sugarak egyike nem „signálná” az ő szívet, de nem lévén az fából azért az iroda elhagyása után a legelső állomás a kedves lakása, hol a „kereset”-et — melyben önmagát kéri „elmarasztaltatni” már beadta, de előre jól fölvetette az informatiót. — Ugyanis az öregnek van körülbelül 200 hold földje, s olyan disznófal-kéja, milyent a kaszinói billiárdon a legnagyobb paczzer sem képes producálni. Igaz, hogy

ő neki még nincs irodája, de azért csak nem lehet az élet örömeiből kizárva? hiszen ez is meg lesz nem sokára, s akkor jó lesz a feleség az élet „felzetél.”

A keresetre az „ellenirat”-ot a „mama” önmagában dudolja, okul felhoznam, hogy még nincs ugyan „diploma”, de azért ő nem akarja megszakítani az ismeretséget. Következik a „válasz”, mi igen udvariasan van „szerkesztve” — ép ellentéte az irodában készültnek — végül hangzik a szintén udvarias „viszonzválasz”, a „végirat” bemozdására a prts. ellenére „halasztást” kér a procátor jelölt, mert hátra van még a kísértő rém: az ügyvédi vizsga.

Minél közelebb áll a vizsgálati naphoz, annál inkább látja be a jelölt, hogy még sem tud mindent! Ilyenkor kínosan mondja, hogy neki ép egy kell 8 évig szolgálni a diplomáért, mint kellett Jákobnak, Rachel és a nyáj egy részéért; de most nincs ideje tovább így sóhajtozni, mert tanulnia kell.

A magánjog, a perrendtartás, a telek-könyvi rendtartás és a többi csak nem számtalan rendtartások és törvények paragrafusai oly benyomást gyakorolnak rá, hogy csakis nagy megerőltetéssel képes azok közül egyetlen-kettőt átolvasni.

A princípálisnak már felmondott, mert tanulnia kell, de nem is látható most a vendéglőben; otthon ül a könyvtárban, — ezek most az ő cimborái.

Az elutazás előtti estén még egyszer összejő a vendéglőben az ismerősökkel, de most nincs vitakozás és elcélzás, a jelölt szeméi előtt a paragrafusok kísértő rémként tűnnek elő; komoly és nem iszik.

Egy szó kínos sóhajtól kísérve hallható tőle: „holnapután!”

Csakugyan, holnapután nagy napja lesz! Szokottnál korábban megy haza, s előveszi még egyszer a könyveket, de ismét visszateszi e szókkal: „lehetetlen ép úgy mint a csillagokat megszámlálni!” s gonderhes fejét tenyerére hajtva, tekint az éj setében.

Kettős cél lebeg előtte, a „diploma” és a „feleség”, mert ha az elsőt meg nem szerzi, a másiktól elútik örökre. (Perujtással pedig csak bírtokból kívál elhet! Szerk.)

Ismerőseitől elbucszva, reggel korán kel és távozik. Egy régi jó barát kíséri őt fel, kivél az egész utazás alatt alig vált pár szót, még mindig a diploma és a feleség lebeg szeméi előtt.

Végre elérkezik a végzetes reggel, leg-szebb ruháit ölti fel a „harczra” s barátja kíséretében távozik a vizsga színhelyére, a kir. tábla épületébe.

A jó barát különféle rémjóslatokkal tetézi a jelöltnek amugy is nagy gondját addig, míg el nem nyeli a vizsgáló terem ajtaját, s aztán szorongva, „drukkolva” várja a döntő percet. Ha egy „más” ügyvéd érkezik az ajtón, mindjárt kérdezi: „Hogyan foly a munka? Szigorú világ van-e oda benn?” (Betekinteni nincs kulázs.)

De egyszer csak kilép a pajtás, mosolyogva mint a szép tavaszi hajnal.

„Nos, milyen itéletet hoztak a vaskalaposok?”

„Éljenek! — kiált örömmittasan, — de jőjj, sietek a nyomdába, névjegyet csináltatok!”

A kapu előtt találkozik egy ismerős ügyvédvel, s most már „kartárs” urnak címezi. Mily boldog! mikor ez mint új kartársát üdvözi. A nyomdában vasos betűkkel nyomatja neve alá „köz- és váltó-ügyvéd” és ha ismerősével találkozik, első teendője névjegyet adni át.

Haza utaztatában most már cseveg és mulat, alig várja, hogy városába legyen.

Lakásán még csak le sem ül, rohan az imádothoz, s beadja a már-már lejárandó halasztási idő alatt „végirat”-át egy melléklettel — a névjegygyel.

Az „itélet” azonnal meghozatik és kihirdetik e szóval: „igen.” „Indokok:” mert „köz- és váltó-ügyvéd.”

„még jöni fog egy jobb kor,“ a hol elmondhatjuk, hogy a magyar olvasó-kör „nem volt, hanem — van.“ Egyébiránt a magyar olvasó-kör fennállását biztosítja látja könyvtára által is; ha ez nem volna, nem éreznék elég biztos talajt a fennállására, s a melyből erőt meríthetnének, mint Antacus, a küzdelemre. Több üdvöset eredményez a magyar olvasó-kör könyvtára magának a körnek birtokában, mintha az az iskolai könyvtár illetőleg az ebből idővel alakítandó népkönyvtárral egyesítették: mert azon kívül, hogy a magyar olvasó-kör könyvtára kölcsön-könyvtár jellegével bírván, nem tagoknak is hozzá férhető, magát az olvasó-kört is fenntartja, s szaporodása céljából a kör jövedelmét is igénybe veheti. Megjegyzendő, hogy eddigi szaporodását (jelenleg 180 kötet) leginkább azon jövedvü hazafiaknak és honleányoknak köszönheti, kik szívesek voltak a könyvtár javára intézett báli felhívásokat figyelembe venni.

A magyar olvasó-kör ügye iránt érdekletteknek tájékoztatásul van szerencsénk jelenteni, miszerint az olvasó-kör helyisége az egyesült ipartársulat helyiségében van (német utca. Csáby-féle ház); évi tagdíj 3 ft. o. é. A könyvtár az evangélikus parochián van; könyvek térítvény mellett, tagoknak egy kötetből, hetenként 1 kr., nem tagoknak 2 krnyi díjért adhatók ki. Nem volna teljes a polgári magyar olvasó-körrel értesítésünk, ha végül még dicsőreleg meg nem emlékeznénk Bacilla János urról, mint a kör buzgó alelnökéről; Szilvássy János tanító urról, mint olyanról, a ki az alakulási mozgalom élére állott; Plechl Antal urról, ki a körnek rendelkezésére bocsátotta saját nagy-beesű könyvtárát addig, a míg a kör tulajdon könyvtárral nem rendelkezhetett; az egyesült iparos társulatról, melyet a miatt, hogy a magyar olvasó-körnek ez idő szerint ingyen szállással szolgál, mint erkölcsi személyt a magyar olvasó-kör tiszteletbeli erkölcsi tagjának tekintni illetve iránta halás elismeréssel viseltetik. Végre a kaszinónak is köszönettel tartozik a magyar olvasó-kör, az utólagos átolasás végett kért lapok készsége átengedéseért. **J. N.**

Államháztartási viszonyaink.

Államháztartási viszonyainkat legkétesebben az itéli meg, ki megnézi a mérleg alján levő deficit és felkiált: ime 24.8 millió deficit, a nagy adóemelés és sok takarékoskodás dacára ergo, végünk van, a kormány pénzügyi politikája el van itélve! Ez ép oly felület, mint lelkiismeretlen eljárás, mert a külső edény után a beltartalmat elitéli nem lehet.

Már pedig a jövő évi költségvetés, mely a fentebb kiemelt deficittel végződik, még ennek összegében is haladást mutat a megelőző évekhez képest, tehát elmondhatjuk, hogy az államháztartási mérleg is javul, de különösen azon kiadások összege jelzi a haladást, melyek kulturális és közlekedési érdekeink előmozdítására vannak felvéve. Mert ha beruházásokra most 9 millióval van több felvéve, mint 1876- vagy 1877-ben, sőt 5 millióval több, mint 1880-ra; ha tanintézetekre egy fél millióval költünk többet, mint a megelőző években; ha gazdasági czélokra szánt kiadásaink 200 ezer forinttal haladják meg az említett két év megfelelő kiadásait; ha a philloxera-ügy, a kulturmérnöki intézmény, az illetékügy rendezése, az ipari szakoktatás, a borászati kormánybizottság egy pár százezer forinttal szintén eddig nem ismert, de úgy hisszük, mindenki által hasznosnak tartott kiadással terhelő költségvetésünket; ha Szege építése, a csatornatervek előkészítése, a Duna- és Tiszaszabályozás sokkal nagyobb vagy egészen új kiadásokat tesznek szükségessé: ezek bizony nem jelentik sülyedésünket és csak ideiglenesen rontják mérlegünket, hogy annál nagyobb mértékben fokozzák jövedelmünket. Mert a mostani és a régi beruházásokért az a lényeges különbség van, hogy a régieknek sokáig meddőknek kelle lenniök; mert be nem fejezett és hajózási összeköttetés nélküli kikötőre, nemzetközi kapcsolat nélküli vagy eldarabolt vasutakra fordítottak legnagyobb részben; a mostani beruházások legnagyobb része pedig a fél munkákat fejezi be, a forgalmi összeköttetéseket

létesíti, a vasutakat csoportosítja és általi befolyás alá hozza, hogy azonnal alkalmazható legyen, a forgalmi érdekeinknek megfelelő politika tehát csaknem közvetlen haszonnal járunk.

Fényes példa erre a fiumei kikötő sorsa. Belevertünk 24 milliót, nem volt semmi hasznunk; most csináltunk 150,000 frttal egy hajózási összeköttetést a nyugattal és Fiume forgalma 5 év alatt 70 millió frttal szaporodott; ez az mikor az „i“-re rákerül a pont. Ugyanezt mondhatjuk a tiszai vasut és a déli vasutdarab megvételére, az ipari szakoktatásra, az egyetemek és középiskolák nagyobb mértékű fejlesztésére. Ha tehát most vasutvételék, összeköttetések, rak-tárak építése okoz a 24 millió deficitből 14 millió kiadást és a hiányzó 11 milliót odaadjuk a magánvasutaknak 4 részben 6 százalékos kamatozás mellett, előlegképen és még ezen kívül a közoktatás, a közgazdaság és ipar céljaira, a posta és távirtda fejlesztésére körülbelül 2 millióval költünk többet, mint a megelőző években: akkor bizony nem mondható az, hogy mérlegünk anyagi alapjai és anyagi, valamint erkölcsi eredményei romlottak volna; hanem ellenkezőleg bátran állíthatjuk azt, hogy költségvetésünk most úgy államháztartásunk fejlődésére, mint nemzetgazdasági és kulturális életünk nézve hasonlíthatatlanul jobb, mint volt ez előtt. Daczára annak, hogy a mérleg is javul. Pedig ne felejtjük el azt, hogy (kerek számmal) 38 millió forint kiadást okozott Bosznia és 27 millió forint veszteséget a 153 millió kölcsön conversiója; ez olyan 65 millió, melyet részben a nemzetközi állás és határak biztosítására, részben a mult hibájának jóvá tételére kikerülhellenül ki kelle izzadnunk, és ha most már ezen is túl vagyunk, a nélkül, hogy az 1878. és 1879-iki mérlegeken kívül egyéb, az e czímen nagyobbodott és mintegy 4 millióra tehető kamatterhen kívül, arra emlékeztetve, ha most mérlegünk is jobban áll, mint az actio és conversio előtt (ezt bizony a győztes Oroszország tíz év mulva sem fogja elmondhatni) ez, azt hisszük, eléggé bizonyítja azt, hogy úgy nemzetgazdasági, mint pénzügyi politikánk helyes uton van, javulóban és fejlődésben, úgy, hogy csak tovább haladni és kitartani, nem pedig az alapokat felforgatni kell.

A „Délmagyarországi tanítóegylet nagy-beeskereki fiókegylete“

ez évi őszi gyűlést f. hó 11-én 25 egyleti tag jelenlétében Nagy-Beeskereken a helyi községi iskola IV-ik flosztály tantermében tartá meg.

Eisler Mihály a fiókegylet elnöke szívesen üdvözölve az egybegyűlt tagokat, a gyűlést megnyitottan nyilvánítja.

Legelőbb is az id. napirend olvatatott fel, mely Brájer Gyula azon indítványával, hogy gyűlés után a tanszerkiállítás is megtökintessék, változtatlanul elfogadtattott.

Német nyelvű tudósítónak: Viskocsil Lajos választott meg; a magyar nyelven való tudósítás eszközésével pedig titkár bizatott meg.

A tagdíjak beszédését megelőzőleg pénztárnok jelenti, hogy a fiókegyleti pénztár jelenlegi állása következő: Bevétele 43 ft. 33 kr., kiadás 17 ft. 99 kr., maradvány 25 ft. 34 kr., a hátralék pedig 130 ft. Megbizatott elnök, hogy a hátralékban levő egyleti tagokat tartozásaik mielőbbi befizetésére szólítsa fel, nehogy azok az elrendelt végrehajtás kelemelenségeinek legyenek kitéve.

Az egylet új tagjait felvétettek: Wrede György, Koluncsics Mátyás és Jeszenszky Nándor.

A tavaszi gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésével Eisler Mihály és Holz Ferencz bizatott meg. Steinbach Antal indítványára a gyűlés elhatározta, hogy jövőben a gyűlések jegyzőkönyvei nyolcz nap alatt a gyűlés után, hitelesítetlen legyenek elnöknek beküldve. Jelen gyűlés, jegyzőkönyv hitelesítését, Peczl János, Wrede György és Koluncsics Mátyás egyleti tagokra bizta.

A selyemtermelés tanulmányozása céljából államsegélyvel Görzben járt Viskocsil Lajos jelentést tett kiküldetéséről; tapasztalatait a gyűléssel közölte, s a selyemtermelésnek tanító által terjesztését ajánlotta.

Élénk eszmecsere után a gyűlés határozta, hogy egyletünk tanítói — a selyemtermelési községeikben amennyire lehet — bármely kicsinyben is, meghonosítani iparkodjanak.

Hölzl Lőrincz, egyleti zeneszakosztály működése tárgyában tett jelentése után a „zeneszakosztály szervezésére“ tervet nyújtott be, mely némi módosításokkal elfogadtatván, annak a többi fiókegyletekkel közlése elrendeltetett.

Nem különben — tárgyalás s elfogadás végett — közöltetni rendeltetett a többi fiókegyletekkel a fiók-egyletünk által is elfogadott azon indítvány, mely szerint a „Délmagyarországi tanító-egylet“ alapszabályainak azon §-a, mely a tiszviselők választási módját írja körül, egészítették ki azzal, hogy a választást — ha azt irásilag husz egyleti tag kívánja — a korelnök névszerinti titkos szavazattal köteles megjelteni.

Elnök meglelt bizva, hogy a soron levő Steinbach Antal, Holz Ferencz, Janczer György és Hollinger János egyletünk tagjait idejekorán szólítsa fel, miszerint a jövő évi tavaszi egyleti gyűlésen előadást tartsanak.

Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést fél két óraker délután befejezettnek nyilvánította. Sz.

Színház.

A mult hét folyamán színtársulatunk a közönség részéről nagyobb pártolásban részesített, a mennyiben az előadások nagy részben és sokkal tömeges látogatóiságnak örvendettek, mint az az előző héten történt. E pártolás indoka főleg és első sorban bizonyára azon körülményben található fel, hogy a társulat a mult hét folyamán oly színdarabokat hozott színre, melyeknek helyes és a műgényeket teljesen kielégítő előadhatásához megfelelő erővel rendelkezik, és melyeknek sikere némileg eloszlata azon utóbbi időben meglehetősen részvétlenséggel igazolt elégtelenséget, melyet néhány előzőleg színre hozott előadás a közönségben szült. Közönségünk a színügy iránt általában, de különösen a magyar színügy iránt mind ez ideig oly halásnak bizonyult, hogy e tekintetben bármely vidéki, sőt nagyobb városok közönsége is alig állja ki vele a versenyt; de hogy egy színtársulatnak anyagi gyámolítása mellett a hazafiság oltárára, honpolgári kötelessége érzetében, a magyar szellem fejlesztésének kötelezett áldozatát meg-hozza, és ezt szívesen is tegye, méltán megkövetelheti, hogy a színtársulat anyagi érdekeinek előmozdítására irányult törekvése méltanyasában attól oly szellemi élvezetet nyerjen, mely a közönség részéről formált jogos műgényeknek minden tekintetben és minden körülmények között megfeleljen. Egy vidéki színpad követelte viszonyoknak megfelelőleg jól szervezett színtársulat városunkban nem csak rövid ideig, de egy egész téli idényen át is vajmi könnyen tudná magát fentartani és egyáltalán nem kellene sem erkölcsi, sem anyagi vajudasokkal megküzdnie; egy jól szervezett színtársulat mindenkor megtalálja köztünk második édes otthonát, hol ügyét a mindenkor halásnak és elismerőnek bizonyult közönség valódi magyar vendégszeretettel karolja fel és itt tartózkodását nem csak turhótvé, de kellemessé is teszi. Temesváry Lajos színigazgató-társulata azonban, — legyen itt is elismerés szavazva a kivételeknek, — különösen egyes szakkörökben, de kiválólag a közönségre legnagyobb vonzerőt gyakorló operettekben oly hiányosan van szervezve, hogy ezen előadásokkal eddig egyáltalán nem volt képes még a legmérsékeltbb igényeket is kielégíteni, s innen van az, hogy közönségünk nagy része még oly színdarabok iránt is, melyek meglehetősen jó erővel vannak betöltve, a leghidegebb közönyt viseltetik. — Daczára annak, hogy közönségünknek a színtársulat irányában kezdetben tanúsított élénk érdeklődése az események folyamán jelentékenyen meglazult, mégis hisszük, hogy ha a társulat igazgatóságának egy pár jó, és az igényeknek megfelelő képességgel felruházott tag szerződtetése mellett sikerülhetne az egyes, és eddig hiányosoknak bizonyult szerepörököt megfelelőleg betölteni, hogy ez esetben a közönség a társulat egy erkölcsi, mint pedig anyagi érdekeit a viszonyokhoz mért hathatós pártolásában részesítené, mit a színtársulat igazgatóságának, a mennyiben köztünk továbbra is megmaradni kívánna, — önfentartása érdekében a legmelegebben ajánlatunk. —

Csütörtökön f. hó 11-én került színre Toldynak „A három pár cipő“ című életképe 3 felvonásban meglehetősen látogatott ház előtt. Ezen előadás, minthogy a főszerepek jó kezekbe voltak letéve, úgy egészen, mint pedig egyes részeiben meglehetősen sikerültnek mondható, bár egyes segédszereplők nem egészen illettek be a keretbe. Különösen ki kell emelnünk Tolnainét (Léni) Arday Idát (Éder Laura), Dálnokit (Flink Lőrincz) és Polgár Károlyt (Mayer), kik mindannyian a közönség várakozását teljesen kielégítő egyes játékukkal az előadást minden irányban sikerülttették.

Szombaton f. hó 13-án adatott Tolnainé Hermin jutalomjátékára Csepreghy Ferencnek „Piros bugyelláris“ című eredeti énekes népszínműve 3 felvonásban, mely alkalommal a színház minden részében zúfólag megtelt. A tömeges pártolás, melyben ez előadás a közönség által részesített, fényes bizonyítékát nyújtja azon közmelegedésnek, melyben Tolnainének a saját szakmájában általán elismert ügyes játéka mindannyiszor részesül, fényes elismerése azon kitűnő tehetségnek, mely ernyedellen szorgalom és igyekezettel párusulva oly sokszor kivívta a közönség osztatlan meglegedését. Fellépésénél perczekig tartó, lelkes éljenzéssel fogadtattott és a köztisztelet eme nyílt bizonyítéka, úgy látszik, kellemesen és buzdítólag hatott rá, mert szerepét (Zsófi) mindvégig kitűnően játszotta el; különös tetszést aratott a darabban előforduló és jutalmazott által énekelt magyar népdalok, ezeken felül pedig az ezen alkalomra Szentkuthy Géza ur által szerzett „Feljött a nap“ című új magyar dal, mely mindegyikét a közönség élénk tapsal jutalmazta. A minden részében a közönség igényeit teljesen kielégített előadás sikerét nagy részben előmozdították Arday

Ida (Menczi), Polgár Károly (Török Mihály), Polgár Sándor (Csillag Pál) és Makai (Kosza Gyurka), kik mindannyian teljesen kielégítőleg töltötték be szerepeiket.

Vasárnap f. hó 14-én került színre Gaal Józsefnek „A peleskei notárius“ című énekes bohózata dal és táncokkal meglehetősen látogatott ház előtt. Ezen előadás méltán sorakozhatik azon már eddig látott német előadások közé, melyek a darab folyamán és mindvégig a közönséget igen jó hangulatban tartották; az elismerés ezért főleg és első sorban Polgár Károlyt (Zajtai István) illeti meg, ki ezuttal ismét fényesen igazolta, mily ügyes, derék és használható tagja ő a társulatnak. Igen jó volt mellette Berzsényiné (Toti Dorka) és Makai (Baczur Gázi), kikkel egyetemben a többi szereplők is meglehetősen igyekeztek az elért szellemi sikert biztosítani.

Kedden f. hó 16-án adatott Szigligetinek „A fény arnyai“ című 100 db arany pályadíjat nyert eredeti szomorujátéka 5 felvonásban gyéren látogatott ház előtt. Eltekintve attól, hogy közönségünk a dráma és szomorujátékok iránt különben sem igen nagy vonzalom és érdeklődéssel viseltetik, ezen versekben irt és azért a prózáinak sokkal nehezebb darab sikeréhez mi sem igen kötöttünk holmi vérmes reményeket, és annál nagyobb örömmel kell constalálnunk, hogy aggyáink alap-talanok voltak és most az egyszerű a családás kellemesen hatott reánk; mert ezen előadás sikere, — természetes vidéki viszonyaink korlátain belül, — oly fényes és minden részben teljesen kielégítő volt, hogy az a legmagasabb drámai igényeket is ki kellett, hogy elégítse. Kiváló dicsőretet és elismerést érdemelnek Arday Ida (Charlotte) és Temesváry (Nyáray Béla), kik mindketten szép szavallati tehetség és kitűnő játékukkal teljesen kielégítették a közönség várakozását és annak osztatlan meglegedését vívták ki, és kik mellett Berzsényi Margit (Matild), Dálnoki (Nyáray Péter), és Demény (György) meglehetőleg töltötték be szerepeiket és az előadás sikerét jelentékenyen előmozdították. Sz.

Panaszok a közönség köréből.*

Tekintetes szerkesztőség!

Pár évvel ezelőtt a módosi kir. járásbírósg keretéhez tartozó minden község felhívást kapott Zsiros József módosi ügyvéd urtól, hogy a felszaporodott járásbírósgai teendők gyorsabb elintéztetése céljából a nép javára egy autograf-gép vásároltathassék, kiki tehetségéhez képest hozzájárulna! Ez igen dicső eszmének mutatkozva, Tolvádia — és más több — község 6 frot o. é. azonnal be is küldött fentebb nevezett ügyvéd urhoz.

Minthogy azonban mind e mai napig sem autograf, sem másféle másoló-gép vásárolva nem lett, így a nagyobb összegre rugó be-küldött pénzek rendeltetésüktől elvonattak.

A községek és kerületi közönség érdekében ezennel nyilvánosan felhívom tekintetes Zsiros József módosi ügyvéd urat, miszerint a legközelebbi idényen lap száma alatt tudósítsa a közönséget arról, hogy hová fordította és mennyi pénz gyűlt be az autograf-gép be-vasárlási czímén? Mert ha a közönség fizet: akarja élvezni azt, amiért az ugysis igen ke-servesen szerzett krajczárjait kiveti, s igen sajnálatos lenne, ha azon pénzek valahová eltévedtek volna.

Midőn tehát ezen soroknak becses lapja legközelebbi számában leendő szives felvéte iránt tisztelettel esedezném, vagyok a tekintetes szerkesztőségnek

Tolvádián, 1880. november hó 5-én
alázatos szolgálja
Gaal József,
közs. jegyző.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Novoszellón, 1880. november 6-án.

Az 1881. évi népszámlálás előtt.

A községi előjárók figyelmébe!

Népnk közt nagyon el van terjedve azon téves felfogás, hogy minden statisztikai kimutatás csak azért kívántatik be, hogy az adó emeltessék.

E felfogást csirájában meg kell semmisíteni. A statistica ma ép oly tudomány, mint bármely ága az emberi tudásnak. Valamint ezen tudományágak fejlődnek és gyarapodnak, akár emelkedik az adó, akár nem; ép úgy halad és fog haladni a statisztikai tudomány is akár gazdagabbak, akár rongyoltabbak leszünk, mert a statisztikának örökön mindig az volt és az is lesz feladata, hogy megmutassa hányan vagyunk, akár málával élünk, akár zergeczombbal; hogy megmutassa mennyink van, akár egy maroknyi volt a termelésünk, akár annyi, hogy számát sem győzzük.

Ily szempontból kell a jövő évi népszámlálást is felfogni, s azért is első sorban a községi előjárók hivatják megmagyarázni a népek, hogy ne viseltessek ellenszenvvel e számlálás iránt, hanem legyen inkább annak hasznos, sőt szükséges voltáról meggyőződve.

D. Bodó Sándor,
körjegyző.

HETI SZEMLE.

Belföld. A lefolyt héten letárgyalta a képviselőház a Horvát-Szlavonországgal kötendő pénzügyi kiegyezésről szóló törvényjavaslatot. — A magyar delegáció hadügyi albizottságának jelentésében kimutatás szerint a közös hadsereg 1881. évi rendes szükség-

* Az e rovat alatt közölt cikkért nem vállal felelősséget a szerk.

előre 94,048.754 forint, a múlt évinél 3,984.556 frttal több, saját jövedelmekre fe-
dezetül 2,537.214 frt, a múltévinél 81.561
forinttal kevesebb irányzatotól elő. E keve-
sebbet beszámításával az 1881. évi szükség-
let 4,055.117 forinttal tesz többet a múltévi-
nél. Egy felsőbb katonai intézetnek a magyar
korona területén való felállítását azon
véleményben volt a bizottság, hogy tekintve
a monarchia pénzügyi helyzetét ezáltal nem
tartja sürgetendőknek ily intézet felállítását,
utasítja azonban a hadügyminisztert, hogy míg
ily intézet felállítása lehetővé tétetik, már
most kellően intézkedjék, hogy a magyar
tiszteknek és ifjaknak a létező magasabb katonai
intézetekbe való belépése az eddigieknél
nagyobb és előnyösebb mértékben biztosítsák.
A hadügyminiszternek pedig azon vála-
sát, hogy a magyar nyelv oktatásában ha-
ladás mutatkozik, örömdetes tudomásul vette.
— A magyar delegáció egyesült négyes al-
bizottságában Szilágyi József közös pénzügy-
miniszter kimerítő nyilatkozataiból a bizott-
ságok meggyőződtek arról, hogy Bosznia és
Hercegovina adminisztrációjára jelenleg már a
megszállott tartományok jövedelmeiből fedez-
hető és hogy ennél fogva e czímen a monar-
chiát kiadások nem terhelik. — A közigaz-
gatási enquete-hez, melyet Tisza Kálmán
folyó hó 21-ére hívott össze, intézett kérdé-
sek nagyszámúak s az általános közigazga-
tásnak s az ezzel összefüggő összes kérdé-
seknek egész terét felölelik. Kiterjednek a
törvényhatóságok egész alkotása, a megyei
bizottságok miként alakulására, a virilis in-
tézmeny fenntartására, módosítására vagy el-
törlésére, a tisztviselők qualificatiójára, ugyan
azok választása vagy kinevezésére, a fegyelmi
eljárás szabályozására, a közigazgatási re-
formjára vagy eltörlésére, az árvászekék és
árvaügy miként rendezésére, a közpénzek
kezelésének miként leendő ellenőrzésére, a
közigazgatási bíróságok be vagy be nem ho-
zatására s annak minő rendszer szerinti al-
kalmazására, a megyei házipénztár fel- vagy
fel nem állítására, s ezeken kívül a többé
vagy kevésbé fontos kérdések egész sorára.
Sőt a belügyminiszter nem szorítkozik csupán
az általa feltett kérdésekre, hanem programja
végén megengedi, hogy a meghívott tagok
magok is indítványozhassanak új kérdéseket.
— Marinovic és Kriztics szerb követ meg-
látogatván Haymerle külügyminisztert a szerb
kormány nevében, kijelentették a szerződési
tárgyalások újból való felvételére való kés-
zséget. A szerb kormány hajlandó lévén az
osztrák-magyar kormány jogi álláspontját el-
fogadni, alapos kiállítás van, hogy a tárgya-
lásokat minél előbb meg lehet kezdeni. — Ko-
lozsvárt e napokban véres esemény adta magát
elő. Bartha az Ellenék szerkesztőjét két köz-
ös hadseregbeli tiszt, Ruzsón hadnagy és
Dienstl N.-Beckereken tartózkodott főhadnagy
egy a lapjában közölt híret, melyet ne-
vezett szerkesztő sem visszavonni, sem
„lovagias elégtételt” adni nem akart,
— összevagdostak. A törvényhozó testületben e
napokban Péchy Manó gr. ez ügyben inter-
pellációt nyújtott be a kormányhoz. A minisz-
terelnök válaszában feleltem, hogy a bor-
zasztó esemény értesülése után azonnal tá-
virálisan utasította a szubeni főhadparancsnok-
ságot, hogy ez ügynek egy vegyes, polgári és
katonai tagokból álló bizottság által való meg-
vizsgálására azonnal intézkedjék és utasítsa
az illető katonai hatóságot, hogy magát e te-
kintetben Kolozsmegye főispánjával érintke-
zesse tegye; végül biztosítja a t. házat, hogy
részéről gondja lesz arra, hogy a vizsgálat
eredményéhez képest a tettesek kellő szigor-
ral megfenyttessenek.

Külföld. Franciaországban a martiusi
rendeleték végrehajtása még mindig igazolt-
ságban tartja a kedélyeket; Fernando circusá-
ban gyűlés tartatván, a sürűn látogatott gyűlés
egyhangul elfogadta a határozati javaslatot,
mely az egyháznak az államtól való teljes el-
különítését követeli. Nem kevésbé heves moz-
galomban hozta a francziákat a kormányválság.
A cabinet ugyanis a közoktatási törvény első
rendben való tárgyalásának elvetése miatt be-
adta lemondását. Grévy, a köztársaság elnöke
természetesen nem akarta, hogy ismét legyen
miniszterválság. Sőt Gambetta meglátogatta a
minisztereket, kijelentve, hogy a napirend meg-
változtatása nem a cabinet ellen irányul, ha-
nem a köztársaság iránt ellenséges bíróságok
ellen. A következő gyűlésen a ház nagy többsé-
ge bizalmat szavazván a kormányának, ez
megmarad. Bandy d'Asson bonapartista képvise-
lő illetlen magaviseletéért a parlamentből
néhány napra kizárattott; ez azonban egyik nap
a terebe tilkos ajtókon ismét belépődött,
mi viharos jelenetekre adott okot.

Anglia. Az egész világ feszülten várta
a londoni Lord-Mayor banquetjének napját,
melyen Gladstone nagy beszédet volt tartandó.
Gladstoneól, kivált miután jidegbetegségről
aggasztó hírek érkeztek, mindenki ha nem is
harcias, de oly beszédet várt, mely eddigi
politikájának igazolását tartalmazta volna és
annak folytatását jelentené. Beszéde azonban
mind a bel- mind a külpolitika tekintetében
elozlat minden aggályt. Másrésztől azonban a
conservativek is kilépnék a nyilvánosság elé.
Northcote Bristolban tartott ünnepélyen beszé-
det tartott, melyben kijelenté, hogy a berlini
szerződés mitsem tartalmaz Dulcigno kiszol-
gáltatásáról, sem a török-görög határrende-
zésről. Kárhozzát minden kényszerítő rendszá-
bályt, végül rosszálja a kormányának Szlauban
követelt politikáját.

Törökország. Göschen angol követ ki-
fogást tett az államadósság rendezésére vo-
natkozó török terv ellen, a porta azonban

visszautasította Europa beavatkozását Török-
ország belügyeibe. Dervis pasát utasította a porta,
hogy Dulcignót 3 nap alatt szolgálatba ki-
Montenegrónak. Az új főhadparancsnok konfe-
rentiát tartván az alban liga főnökeivel, az al-
bánok azonban — hir szerint — kijelenté-
ték Dervis pasának, hogy Dulcigno atadásá-
nak a legvégsőig ellen fognak állni, sőt Ali
Albaniából jól felfegyverkezett csapatok ér-
keztek.

Olaszország. Az olaszországi viszonyokra
igen jellemző, hogy Garibaldi az állítólagos
trienti és trieszti küldötteknek kijelentette, hogy
nemsokára elérkezik azon idő, melyben a még
idegen járom alatt nyögő olaszok is felsza-
badhatnak.

Kisásziában a kurdistanok fellázdak.
Obedi Ollah seik az egyes perza kurdörzsek
fejét előfizetés és ígérekkel iparkodik magá-
hoz vonni. A perza kormány pedig minden-
nek híjjával van, amire harczképes seregnek
szüksége van.

Romániában a Duna kérdésében a kor-
mány ellenséges állást foglal el kormányunk-
kal szemben és elítéli Ausztria-Magyaror-
szágnak e kérdésbeli előtervezetét, a mi kor-
mányunk azonban majd gondoskodni fog arról,
hogy hegemoniáját a Dunán fentartsa.

HIRHARANG.

Fölkérjük lapunk azon t. előfizetőit,
kik előfizetésükkel hátralékban van-
nak, sziveskedjenek hátralékukat men-
től előbb kiegyenlíteni, annál inkább,
mivel lapunk fontartása áldozatot igé-
nyel s az esetben, ha jelen fölhívásunk
eredményre nem vezetne, kénytelen les-
zünk a hátralékról szóló nyugtákat
utánvét mellett saját költségükön küldeni meg.

Rendkívüli közgyűlés. A nagy-
meltóságú belügyminiszterium által módosítva
leküldött megyei szervezési szabályok és egyéb
folyó ügyeknek közgyűlésileg való tárgyalása
czéljából Torontálmegye bizottsága folyó nov.
hó 29-ik napján d. e. 10 órákor rendkívüli
közgyűlést tartand.

Uj kölesön. A Bega-szabályozás tár-
sulat által kért 8 1/2 millió kölesön fele része
utalványoztatott, a másik része pedig csak
akkor fog utalványoztatni, ha a miniszterium
által kikötött feltételeket elfogadjatnak. Ezen
ügyben Hertelendy József főispán ő mel-
tósága, mint kormánybiztos Temesvárra
utazott.

**Megyéni czélszerűbb és gyorsabb
adminisztrációjára** kidolgozott szabályzat
a miniszterium által csak részben fogadta-
tott el, s így a személyszaporítás sem tör-
ténhetik addig, míg ezen szabályzat végel-
intéztet nem nyer; ámbar pénztárunknál és
árvaszekünknel az összegyűlt ügydarabok mul-
hatlanul megkivánnák a személyszaporítást.

Közgyűlés. Városunk képviselő tes-
tulete f. hó 22-én tartja közgyűlést, mely-
nek egyik tárgyát fogja képezni azon összeg
megszavazása, melylyel a nagy-kikinda-beecs-
keréki vasutvonal kiépítéséhez járulni szán-
dózik. Már többször kifejtettük azon elő-
nyöket, melyeket ezen vasutvonal kiépítésé-
vel városunk nyer. Ha most nem ragadjuk
meg a kedvező alkalmat, örökre el vagyunk
zárva a világtól. Városunk van első sorban
érdekelve s meg vagyunk győződve, hogy
áldozatok árán és jövője jólétének biztosítá-
sára mentől nagyobb összeget fog megsza-
vazni a nevezett vasutvonal kiépítésére.

Jutalomjáték. Arday Ida szinmű-
vésznő, a helyben működő szinársulat egyik
legjobb és legtehetségesebb tagja szombat,
az az f. hó 20-án tartja jutalomjátékát, mely
alkalommal „A proletárok” című, a társulat
által egy ízben már a közönség teljes meg-
elégedésére előadott szinmű kerül színpadra.
Arday Ida kisasszony kiváló művészi tehetsége,
melyet eddigi szerepeiben kifejtett, a vas-
szorgalom és igyekezet, melyet szerepei be-
tanulásának szentelt, a kedves, szeretetreméltó
modor, mely minden egyes fellépésében nyil-
vánult, mindezen benne összpontosult kiváló
szép tulajdonok születte kitünő játéka ide jöve-
telének első pillanatában mindjárt oly ked-
velté tették őt a közönség előtt, hogy ezen
jutalomjátéka alkalmából teljesen feleslegesnek
tartjuk, őt közönségünk figyelmébe különösen
ajánlani. Az általán elismert művészi érdemét
legméltóbban koszorúzzhatja a közzétét és
tömeges pártolás, melyben közönségünk a ju-
talmazandót bizonyára részesíteni fogja.

Skandalum egy iskolában. Franyova
községében történt ugyanis, hogy az ottani
róm. kath. felekezeti iskolában a férfi-tanító
az ugyanott alkalmazott tanítónő kisasszonyt
e napokban a tanulóknak előtt nyilvánosan
megtamadván, tanítását kifogásolta; mire a
kisasszony saját tanítónői tekintélyének meg-
mentése érdekében hasonlóan a gyermekek
füle-hallatára kénytelen volt e gyengédtelen
és törvénytiltja támadást visszautasítani. Mi
akként vagyunk meggyőződve, hogy még a
tanítók bármely előjárójának sem állhat jogában
a tanítóra — avagy tanítására vonatkozólag a
növendékek jelenlétében kedvezőtlen és hangos
megjegyzéseket tenni; annálkevésbé pedig
annak, ki maga is tanító lévén, ily eljárásnak
a tanúgyre nézve föltöte káros befolyását
nagyon is kellene, hogy ismerné. Sokkal
okosabban cselekszik vala a t. tanító ur, —
feltette, hogy neki volt igaza — ha jóles-
képzettségű kolléga-nőjét jóakarólag és négy-
szem között, de mindenekelőtt illő udvariassággal

figyelmezteti a tanításban elkövetett hibára...
Midőn tehát Vili Rezső tanító ur tapintatlan
eljárása fölött rosszaságunkat nyilvánítjuk, egy-
által figyelmeztetjük őt, hogy ne kompromittálja
a tanúgyet, mert akkor elmarad ám az —
„arany-éremkereszt.” (Nem aranyból, de
képoszta torzsából sem érdemel az ilyen
tanító kitüntetést. Elvárjuk az egyháztól, hogy
ismert erélyeséget itt is ki fogja
mutatni, s nem fogja engedni, hogy egy ved-
telen nő a tanúgy rovására ismétlődve ki-
legyen téve ily okserúten és neveletlen el-
járásnak. Szerk.)

Megürült plébánia. A csókai plé-
bánia Varga Ferencz kis-teleki plébá-
nossá lett megválasztása által megürült. Ezen
plébániára több folyamodó van, s ezek közt
lapunk kitünő tollu belmunkatársa Kovács
János jelenleg karánsebesi lelkész ur is,
ki nem csak csókai születésű, de szellemi
képzettsége, irodalmi munkássága és művel-
tsége által a jelenkor színvonalán áll, kibé-
nygy a patronatus, valamint a hívek is egy
kitünő papot és hazafit nyernének.

**A nagy-kikindai képviselőtestület
gyűlése.** Folyó hó 14-én Krsztonovics szol-
gabíró elnökele alatt a kikindai képviselőtes-
tület közgyűlést tartván, 27 képviselő és nagy-
számú hallgatóság jelent meg ezen. A szol-
gabíró megjelenségénél élénk eljénzéssel fo-
gadtak. Ez elnöki széklet elfoglalva a közgyűlést
avval a közléssel kezdé meg, hogy f. hó 5-én
hozzaérkezett alispáni utasítás értelmében az
adótárnakkal együtt a községi hivatal meg-
vizsgálta és ennek következtében kötelesség-
szerűen a bírót, albirót és ügyészt hivatala-
tól és fizetésétől felfüggesztette, s ellenük egy-
szersmind fegyelmi vizsgálatot indított. A
községi ügyek vezetésével ideiglenesen Fanny
Miklóst és Simits A. bizta meg. A mai képvise-
lőgyűlést a helyettesítési ügyben hivta össze.
A gyűlés 22 szótöbbséggel Fanny M.-t vá-
lasztotta meg Protity 2 szavazata ellenében a
jövő tisztújításig bírónak. Albirónak Simits
választott meg 21 szavazattal. Ügyészi állomá-
s nem lévén rendszeresítve a közgyűlés a
bíró felhatalmazza, hogy esetről-esetre saját
belátása szerint bizon meg valamely ügyvédet
a perek tárgyalásául. A választott hivatalnok-
ok letévén az esküt, a szolgabíró eljének
közt fejezte be a gyűlést.

Nyilatkozat. „P. L.” N.-Kikindáról
a következő nyilatkozatot küldték be: A
„Gr.-Kikindaer Zeitung”-ban f. hó 7-én oly
hir közöltetett, melyet a többi lapok is átvet-
tek. E szerint Torontálmegye alispánja rende-
letére az itteni szolgabíró az adószedővel
egyetemben a községi hivatal megvizsgálván,
előzetes eredménykép is a községi előjárót,
albirót és ügyészt hivatalától és fizetésétől
felfüggesztette. Minden felreértés elkerülése
végett alulírottak mint a képviselőtestület által
kiküldött vizsgáló-bizottság tagjai nyilatkoz-
tatjuk, hogy mi a pénztári kezelést kötele-
sszerűen folyton figyelemmel kísérve, a
legkisebb hiányt sem tapasztaltuk és a köz-
ségi vagyont érintetlen találtuk. N.-Kikinda,
1880. nov. 10. Emericus Pal, a bizottság el-
nöke; Jöczics Milos, Fanny Miklós, Baity Zsi-
vojkó, a vizsgáló bizottság tagjai.

Phylloxera. Fehértemplomról írják,
hogy ott 14 holdnyi szőlőföldön a phylloxera
befészkelte magát. A földmívelési miniszter
dr. Horváth Géza a magyar tudományos aka-
démia tagját küldötte ki a dolog megvizsgá-
lására, ki az ellepelt területet megjelölve e
féreg kipusztításához fogott, mi az államnak
16 ezer forintjába került, és ekként a kor-
mány gondoskodásából a fehértemplomiak meg-
mentettek e szörnyű csapástól. Ugyanínt dr.
Horváth kormánybiztos iparkodott a népet e
rovár pusztítása fölül felvilágosítani és azt a
bahiret „hogy a phylloxera csak a könyvek-
ben meg az urak fejében van” eloszlatni, ré-
mitől példákat idézvé déli Franciaországból,
hol ezen évben egy millió holdnyi szőlőste-
rület ama féreg terjedése következtében tönkre
ment, birtokosai pedig ősi tűzhelyüket a be-
következett nyomor következtében elhagyva,
Algírba vándoroltak.

Földrengés. A múlt heti földrengés
vidékünkre is kiterjedt, de oly kis mértékben,
hogy csak az emeleten lévőek érezték meg. (Nov.
9. reggeli 1/2 és 3/8 közl.)

Pium desiderium. Károlyfalvában léte-
sítő bizottság alakult, mely Verseczet Pancso-
vával összekötő vasut létesítésén fáradozik és
e czélból már a községekkel és az osztrák
államvasutal érintkezésbe is bocsátkozott. Tö-
rekvésük mindenesetre dicsérendő, de kivihe-
tellen. N.-Beckerek városa, hazánk délvidé-
kének egyik legnagyobb városa már évek óta
küzdökdi és tiporja a 6 mérföldnyi sarat, s
mégis nehezen halad célja felé; ujabban re-
besgetik, hogy tavasszal megkezdődik az
épitkezés.

**A közigazgatási reformok tár-
gyában** összehívott értekezlet tagjaihoz a
közölt kérdések kapcsán a következő levelet
intézte a belügyminiszter: Bizonyára ismeretes
czim előtt azon discussió, mely az ország
közigazgatásának a mai kor követelményeinek
megfelelő átalakítása, illetve javítása érdeké-
ből a képviselőháznak legközelebb eltelet ülés-
szaka alatt szőnyeglen volt s az annak fo-
lyama alatt részmerőlt tett azon ígért, hogy
az ország különböző vidékeiből az adminisz-
tráció hiányait s a megyei viszonyokat is-
merő és a segitési módok iránt tájékozott-
sággal bíró férfiakat fogok meghallgatni. E
részbeni ígéretem beváltandó f. évi novem-
ber hó 21-ik napján d. e. 11 órákor Budán
a belügyminiszterium helyiségében értekezle-

tet óhajtok tartani. Midőn czimet ezen érte-
kezletben való részvételre ennell tisztelet-
tel felkérem, egyszersmind van szerencsém
az értekezlethez intézni kívánt kérdőpon-
tokat kellő tájékozás végett azon megjegyzés-
sel közölni: hogy a gyámügyekre vonatkozó-
lag azért nem tüztem ki ez alkalommal kér-
éseket, mert ezen ügyek külön törvény és
szabályrendeletek által vannak szabályozva, s
így azokra nézve, ha szükséges lesz a kitü-
zött kérdések folytan netalan teendő intéz-
kedésektől függetlenül lehetend intézkedni;
hogy a községi ügyekre azért nem kívánom
az értekezlet figyelmét felhívni, mert az ezen
térén szükségessé válhat teendők meghatá-
rozása a megyekre vonatkozó kérdéseknek mi-
módoni megoldásától függ, és végre, hogy a
rendőrség jövő szervezetének kérdése azon
oknál fogva nem lön felvéve, mert e részben
a törvényhatóságok tekintélyes részének fel-
szólalása folytan eléggé tájékozottnak vél-
nem magamat, az erre vonatkozó immár el-
készített törvényjavaslatot legközelebb a tör-
vényhozás elől szándékozom terjeszteni. Ezek-
nek nyilvánítása által azonban tavoról sem
kívánom utját állani annak, hogy a mennyi-
ben Czimed az általam fölött kérdőpontokat
kibővitendőknek vélné, az e részbeni javaslat
is discussió tárgyává tetessék, sőt kérem
Czimet, miszerint e tekintetbeni nézetének az
értekezleten kifejezést adni méltóztatsek. Fo-
gadja stb. Tisza, s. k.

**Jó tudni, vajjon alhatunk-e nyitott
ablaknál?** Az éji levegő kiválóan dus a
szénasavban, különösen oly helyeken — a hol
kellő mennyiségű növények vannak, például
kertekben. A miért első sorban a kertre nyitó
ablakokat kell zárva tartani. Egyesenesen káros
lesz azonban a nyitott ablak akkor, mikor az
agy úgy áll, hogy a beomló hűvös lég hullámai
az alvónak meztelen testrészeihez férhetnek,
s a rajta mutakozó izzadságot elnyomják. A
bőr sejtendyei összehúzódna és a bennök
megmelegedett vér lecsapódván, nyomost
gyakorol a belső szervekre. Hanem a belső
idegszálak működése is elal, sőt egyes ágacskaik
egészen elhalnak, a mit „siketség”-nek nevezünk,
a mi aután apró szurásokban és csöndes,
köszvényeszerű csúszos bántalmaknak nyilvánul,
egy orvos megvalja, hogy ő maga is nyitott
ablaknál aludt, de sokszor megbánta és már
nem biztos benne, hogy rögtön megvalulás
eredhet-e innen, absolute lehetetlennek sem
tartja, főkép olyan személyeknél, kiknek feje
és arca állomközben erősen izzad. Ezek után
leginkább azoknak ajánlatos az ablakot zárva
tartani, a kik a köhögésre vagy rekedtségre
hajlandók. A reggeli levegő nagyon egészséges,
ezt érdemes bebecsajítani, de csak akkor, hogyha
betakaróztunk, azonban az esti levegő méreg
és nincs olyan egészséges ember, a ki ezt
megpróbálhatná a nélkül, hogy megbánó haja
lenne neki.

Adoma Bem tábornokról. Bereczky
Sándor orsz. képviselő a következő adomát
beszélte a hős lengyelről. — Az 1849-ik
évben a nagy-szabeni polgármester 3000 frtot
tüzött ki Bem apó fejére oly kikötéssel,
hogy a ki ötlet elve vagy halva eleibe viszi,
annak azonnal lefizeti a 3000 frtot. Történt
aztán egy napon, hogy Szeben alott megszóltak
az öreg ur ügyi, s nemsokára heves küzdelem
után bevette a várost. A mint Szebenbe be-
fészkelte magát az öreg ur, első teendője volt,
hogy maga elé hivatta a polgármestert, ki
iszonyun megrémülve állított be hozzá. A mint
azonban Bem maga előtt látta a szinéből kikelt
polgármestert, egészen nyájassan monda neki:
„Azt hallottam, hogy Bürgermeister-ur 3000
frtot ígért annak, ki engem elve vagy halva
ön elé viszen; no hát én most történetesen
elvé ön előtt vagyok, azonnal fizesse meg
nekem a háromezer forintot — azután tavozzék.”
Mi volt természetesebb; a polgármester lefizette
a 3000 frtot, mit az öreg ur azonnal kiosztott
katonái közt.

Különös kukorica cső. Reisz Simon
csabai gazdalkodó gerendási bérletén több
olyan kukorica cső termelt, mely 10—12
ágból áll. A tökéletesen kifejlett közép cső
körül, a töben oda növe 11 kisebb, szintén
teljesen kifejlett cső van, mind egészséges
kukorica szemekkel. A ritka szép példányt,
a bekésmegyei gazdasági muzeumnak szándé-
kozik ajándékozni tulajdonosa. Különben mint
a B. L. írja, az idén sok ily sajátságosan ki-
fejlett tengeri termelt.

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszékénél folyó évi
november hó 13-án tartott nyilvános ülésében követ-
kező perek adtak elő:
3652. sz. — Torontálmegye árvászekének Miksits
Mária és társai ellen 2000 frt és jár. iránti pere.
3871. sz. — Vukov Julianna felp. Mike Flórian és
Mike-Klee Jusztina ellen ingatlan birtok iránti pere.
4451. sz. — Mész Eva felp. Divald Miklós ellen apaság
elismerése, gyermek tartási költség és jár. iránti pere.

APRÓSÁGOK.

B. anyosa ötvenedik születésnapját ünnepli.
Az udvarias vő poharat emel:
— Iszom kedves anyánk egészségére és kívánom,
hogy e napot még egyszer-kétszer megünnepelhessük.
Két 5—6 éves kis lány sétálgat le s fel a szó-
bában.
— Gazdag a te Pali rokonod? Jó lenne férjhez
menni hozzá!
— Óh dehogyan; a multkor előttem nyitotta ki az
erszényét és nem volt benne csak hat krajczár!

10579. sz. k. i. 1880. **Hirdetmény.** (212-1.1)

Ezennel közhírré tétetik, miszerint több helybeli, 880, 918, 1331, 1210, 1216, 1624/1605, BB., 1897/2021, 1965, 1224/BB., 1225, 1548, 2536, 1442, 2021, 2029, 785, 1105, 1273, 1861, 1819, 1299/1325, 1324, 884, 1424, 1360/2463, 1590 BB., 1140, 1820, 1282, 1271, 1769, 1766, 894, 1396/BB., 1442/1416, 2618/1663, 2605/BB., 737, 715, 2402, 1868, 1762, 423, 713, 569, 2534, 1904, 1665, 1623, 783, 1110, 934, 1174, 1346, 2580/BB., 2017, 668, 718, 898, 111, 1256, 386, 959, 569, 2572, 2032, 1392, 783, 589 és 86. házsám alatti lakosoktól, hátralékos állami és községi adó, jogilleték és bélyegsonkítás fedezése végett lefoglalt 59 hekt., 78 liter és 15 métermázsza buza, 240 lit. rozs, 1260 lit. árpa, 728 lit. zab, 365 zsák csöves kukorica, 10 pár csizma, 1 pálinkaüst, 3 rézkatlan, 3 kocsi, 6 ló, 1 tehén, 10 drb. disznó, többféle szobabútorok és ágyneműk folyó évi **december hó 3. és 4-én** délelőtti 9 órakor, a városbáz előtt nyilvános árverés útján eladni fognak.

Kelt N.-Beeskereken, 1880. évi nov. hó 9-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

10735. sz. k. 1880. **Hirdetmény.** (213-1.1)

Nagy-Beeskereken város tanácsa részéről mindazon háztulajdonosok, kiknek házaik egészben vagy részben bérbe adtak, ezennel felhivatnak, a házbérből való visszatérítést 14 nap alatt, vagyis f. é. **november 13-iktól** folyó évi **november 27-éig** a helybeli városi alszámvevősnél annál bizonyosabban bejelenteni, mert különben azok ellen, kik ezen határidő alatt nem jelentkeznek, a törvény értelmében eljárás fog követettni.

Kelt N.-Beeskereken, 1880. évi nov. hó 9-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

161. sz. k. gy. 1880. **Pályázati hirdetés.** (208-1.1)

Pályázati hirdetés.

A nagy-beeskereki városi tanácsnál szervezett iktatói állomás lemondás folytán megüresedvén, ezen állomás a folyó évi **november 22-én** megtartandó vár. képviselő testületi közgyűlésen választás útján fog betöllettni.

A mi ezennel közhírré tétetik azzal, hogy mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, felszerelt pályázati kérvényeiket a választás napja d. e. 12 óráig a polgármesteri hivatalnak bemutatni kötelesek.

Kelt Nagy-Beeskereken rendezett tanács város képviselő testületének 1880. évi október hó 18-án és folytatva több napjain tartott rendes közgyűléséből.

Polgármester helyett:
Nikiforovits, tanácsnok.

16958. sz. **Hirdetmény.** (208-2.2)

Torontálmege mint a fenállott nagy-kikindai kerület jogutódja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a mokriai italmérséki kisebb kir. haszonvételének joga 3 egymást követő évre, azaz 1881. évi január 1-től 1883. évi december végéig terjedő időtartamra alólirt alispáni hivatal helyiségeiben f. é. **november 29-én**, délelőtti 10 órakor nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbe adatni fog.

Az italmérséki jog két részre osztatik az 1-ső résznek kikiáltási ára évi 3350 ft., a 2-ik része évi 3150 ft., árverelni óhajtók a kikiáltási ár 10% ovadékként készpénzben vagy ovadékképes papirokban az árverés előtt letenni tartoznak.

Írásbeli ajánlatok bezárólag f. é. november 28-ig fogadlatnak el, szükséges azonban, hogy ezen zárt írásbeli ajánlatok a bánatpénzzel ellátva következő címzettel küldessenek alólirt alispáni hivatalnak „pályázat a mokriai italmérséki jog 1-ső vagy 2-ik felének haszonbérbe vételére ... ft. ... kr. bánatpénzzel ellátva tekintetes alispáni hivatalnak Nagy-Beeskereken“.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban megyei főjegyzőnk irodájában bármikor megtekinthetők.

Kelt Nagy-Beeskereken, 1880. évi október 27-én.

Torontálmege alispáni hivatala.

419. sz. b. v. k. (214-1)

II. Árverési hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a nagy-beeskereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1880. évi 5207. számú végzésével Stojkovits György részére a nagybeeskereki 677. számú tjkvben Milenov Stéva hagyatéka tulajdonul felvett 4427 frtra becsült ház, 12 hold és pótszántóra kitűzött első árverés sikert nem eredményezvén, a második árverés 1880. évi **december 14. napjának** d. e. 10 órára tüzetett ki.

Nagy-Beeskereken, 1880. évi nov. 12-én.

Marianovich János,
k. b. végrehajtó.

7044. sz. 1880. **Pályázat.** (217-3.1)

Jabuka községében lemondás folytán üresedésbe jött orvosi állomásnak választás útján leendő betöltése határidejéül 1880. évi **december 14-én**, délelőtti 9 óráig azzal tüzetett ki, hogy az ezen állomásra pályázni kívánó tudor orvos urak az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §-a és az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §-a értelmében felszerelt folyamodványukat, melyben a német és román nyelv beszédbeni tudása kimutandó a választást megelőző napig alólirt szolgabírónál benyújtani el ne mulasszák.

Ezen állomással összekötött javadalmak 600 frt készpénz fizetés, 20 kr. nappali és 40 kr. éjjeli látogatásért.

Halottvizsga nem díjazatik.

Pancsován, 1880. évi november hó 11-én.

A szolgabírói hivatal.

Felelős szerkesztő: Létmányi Nándor.

3667. sz. k. i. 1880. **Pályázat.** (207-3.2)

Ó-Béba községében elhalálozás által a körjegyzői állomás üresedésbe jutván, ennek az 1871. évi XVIII. t. cz. 69. §-a alapján választás útján történendő betöltésére a határidő ezennel f. é. **november 28-ik** napjának délelőtti 10 óráig tüzetett ki.

Ezen körjegyzőség alá tartoznak Ó-Béba és Battyánháza községek s következőleg járulnak az évi fizetéshez.

Ó-Béba: készpénz fizetés	600 ft.
Iroda átalány	30 „
Világítás	20 „
Utí átalány	80 „
összesen	730 ft.

s ezen felül természetbeni lakás valamint képviselő testületileg a magán munkálatokért megállapított díjazások.

Battyánháza községe készpénz fizetés 31 ft. 50 kr.

Iroda átalány	5 „
Világítás	2 „
Utí átalány	16 „
összesen	54 ft. 50 kr.

és a mint fent a magánmunkálatokért külön díjazás.

Felhivatnak mindazok, kik az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §. által előírt kellekekkel bírnak, hogy kérvényüket alólirt szolgabírószághoz bezárólag f. é. november 27-ig adják be, később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Megkivántatik, hogy pályázó a hiv. magyar nyelven kívül a román és német nyelvben is jártas legyen.

T.-Kanizsa, 1880. évi november hó 1-én.

Issekutz Antal,
szolgabíró.

6325. szám. **Árlejtési hirdetés.** (206-3.2)

Árlejtési hirdetés.

A megye tekint. alispáni hivatala f. é. okt. 17-én 15841. sz. alatt kelt rendelettel a Török-Beeséről Beodrara vezető uton levő vinczeléhi fahidnak helyreállításának biztosítása végett árlejtést rendelt el, mely alólirt szolgabírói hivatal helyiségeiben 1880. évi **november 30-án** délelőtti 9 órakor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költségösszeg 1035 ft. 46 kr.

Vállalkozni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra 5%-os bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 krros bélyeggel, valamint szintén 5%-os bánatpénzzel ellátva (mely állhat készpénz, vagy állampapírokból) az árlejtést megelőző nap azaz f. é. november 29-én, délelőtti 12 óráig ide nyújtják be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak az illetőknek visszaadatik.

Az ajánlatban a fenti költségből leendő %-os árlejtés számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatban határozottan kitéendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit, az építési feltételeket és műszerelvényeket stb. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő — hidnak helyreállítási — munkálatnak előmérése s költségvetése, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulirt szolgabírói hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Török-Beesén, 1880. évi október 29-én.

Szolgabíró úr szabadságon:

Tabakovits,
h. szolgabíró.

8038. sz. 1880. **Pályázat.** (210-3.2)

Az üresedésbe jött Sztarcsova községi orvosi állomás betöltésére a pályázat iratik ki.

Az 1876. évi XIV. t. cz. 43. és 144. §-a értelmében az állomás választás útján leendő betöltése 1880. évi **december 7-én** délelőtti 9 órakor Sztarcsova község-házánál fog eszközölettni.

A rendszerezett orvosi évi fizetés 400 ft., nappali látogatási díj 20 kr., éjjeli pedig 40 krban lett a képviselő testület által megállapítva, ezen felül szabad lakás és egy hold föld egészíti ki a javadalmakat.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy kellőleg felszerelt folyamodványukat a választást megelőző napig alólirtól nyújtják be.

Pancsován, 1880. évi november 4-én.

Radosavljevits,
szolgabíró.

3099. sz. **Hirdetmény.** (215-3.1)

Torontálmege tekintetes alispáni hivatalának folyó évi október hó 30-án 17189. szám alatti rendeletére a Nagy Gáj — Nagy Margitta közötti roskadozó hid az építészeti hivatal által készített terv és költségvetés alapján árlejtés útján helyreállítandó. Az árlejtés folyó évi **november hó 28. napjának** reggeli 11 órakor fog megtartatni Bánlakon a szolgabírói irodában, a hová is a vállalkozni szándékozók meghivatnak azzal, hogy a tervet és költségvetést a hivatalos órákban bármikor megtekinthetik és hogy a 252 frt 71 kr. után járó 10 százalék bánatpénzzel magukat el-lássák.

Bánlakon, 1880. november hó 12-én.

Milutinovics Sándor,
szolgabíró.

Bérbeadás.

Az idvarnoki kocsmá folyó évi december hó 1-ső napjától számítandó három évre bérbe adandó.

A feltételek Roggendorf uradalmi irodában megtekinthetők. —

(209-1.1)

Jelentés.

Van szerencsénk ezennel értesíteni a t. cz. közönséget, miszerint nálunk alkalmazott **Messinger Jakab ur f. é. november 1-én** tőlünk kilépett, minél fogva felkérjük Önöket, miszerint további intézkedésig becses megbízásait ezuttal közvetlenül hozzánk intézni sziveskednének.

Kiváló tisztelettel

a Foncière pesti bizt. int. főügynöksége:

(216-1.1)

Menczer Lipót.

Már megjelent!!
és minden hazai könyvtárnál és
könyvkötőnél kapható a

Szegedi Képes Naptár

VII. évfolyama

az 1881-ik közönséges évre

az előző évfolyamokhoz hasonló terjedelemben, szízes
színyomatu borítékkal

28,000 példányban.

Az ezévi naptár tartalma igen érdekes számos képben és szöveggel ismerteti Szeged ujjáépülését; továbbá Szeged népszokásaiból, népének sajtáságaiból, népdalaiból, adomáiból vonzón írott közlemények képezik a „Szegedi Képes Naptár“ tartalmát, melyet tájékozásul van szerencsém itt bemutatni.

Az 1881-ik évi „Szegedi Képes Naptár“
tartalomjegyzéke:

1. A fölséges uralkodóház.	12. A kukorica-fosztók.
2. Evi naptár.	13. A Tiszára járók.
3. Naptári rész.	14. A táncszelvények.
4. Szeged szab. kir. város köztörvényhatóságának tisztviselői és bizottsági tagjainak névjegyzéke.	15. Népdalok.
5. A szegedi gyakorló köz-, valamint köz- és váltóügvedek névsora.	16. Hasznos apróságok.
6. Visszapillantás az 1880. évre.	17. Adomák.
7. A szegedi kir. bizottság és városunk újjáépülése (5 kép).	18. Magyar- és Erdélyhoni országos vásárok.
8. Dani bőszi Berlinben, vagy „miért huncuzt a német.“ (Vers.)	19. Üzleti értesítő.
9. A Bali Julcsa jegykedője. Népies beszély, írta Palotas Fausztin.	20. A szegedi kir. törvényszék, kir. ügyész és kir. járásbírósi tisztviselői személyzete.
10. A szegedi romvár. (Képpel.)	21. Szeged szab. kir. város egészségügyszemélyzetének névjegyzéke. Orvosok, sebészek, gyógyszerészek, állatorvosok és szülésznek.
11. Az emberi nem állatlagos el-satnyulása. (Közhasznú cikk.)	22. Bélyegmutató.

A naptár ára csak 30 kr.

E vállalatot a n. é. hazai közönség becses figyelmébe és partfogásába ajánlja kiváló tisztelettel

BURGER GUSZTÁV

könyvkiadó-hivatala, könyv- és könyvnyomdája

(203-3.3)

Szegeden.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH

Budapestben.

A közelgő időnyre ezennel ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat, **malmok, szecskavágók, repazúzó** s egyéb gépek beszerzésére s egyidejűleg bírtak vagyunk ez alkalmat felhasználva, a nagyérdemű gazdaközönséget arra figyelmeztetni, hogy a f. évi szeptember hó 19-től 22-ig **Békes-Csabán** megtartott **gazdasági gépkiallítás és gépversenynél**, gépeinknek hasonlíthatatlanul kitűnő szerkezete és szabatos munkája a bíráló bizottság által **7 drb ezüst-éremmel** lett kitüntetve és pedig:

az egyetlen nagy ezüst éremmel szállítható 4 fogatú tisztító szerkezet- és szákoló készülékkel ellátott **járgány cséplőgépnél**; — a legnagyobb kitüntetés egy nagy éremmel **VRSI** jegyű 3 vasu ekeék; — az egyedül e ezélna kitűzött ezüst éremmel pedig **könkoly választó gépeknél** (Trieurok), **szecskavágóknál**, **rögtörőknél**, **repazúzóknál** stb. Gőzgépek a kiállításból egyáltalán ki voltak zárva.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH.
(184-8.7) Budapest, váci körút 80. sz.

Helyiség változás.

Van szerencsém ezuttal a n. é. közönséggel tudatni, hogy a „**vas bot**“-hoz **czimzett rövid, fehér és divatáru üzletemet 1880. nov. 7-étől kezdve a Stagelschmidt Pál-féle házba áthelyeztem, és hogy f. évi december végeig a régi bofthelyiségemben roppant nagy számú árukat**

40-50% az áruk alól eladom.

Tisztelettel

Kokits A. F.

(209-3.2)